

Persbericht

Massale ontsnapping uit de gevangenis van Bukavu, Oost-Congo (DRC)

Slachtoffers van de ontsnapte gevangenen nog meer in gevaar

Goma, Oost-Congo (DRC), 6 juni 2014 – Advocaten Zonder Grenzen (AdZG) maakt zich zorgen over de gevolgen van de massale ontsnapping van 288 gevangenen uit de centrale gevangenis van Bukavu, Zuid-Kivu. Dergelijke ontsnappingen uit Congolese gevangenissen vormen een bedreiging voor de veiligheid van de slachtoffers en getuigen die bijgedragen hebben tot de veroordeling van sommige voortvluchtigen. AdZG pleit voor een beter gevangenisbeheer om overbevolking tegen te gaan en het ontsnappingsrisico te verminderen.

AdZG maakt zich zorgen over de gevolgen van deze ontsnappingen voor de slachtoffers die naar buiten zijn getreden om hun "beulen" achter de tralies te krijgen. Er zijn bijvoorbeeld 62 slachtoffers die moedig en waardig hebben getuigd op het proces van Emmanuel KYAT HEND DITTMANN, alias FARAO. Die werd in 2012 veroordeeld tot 20 jaar opsluiting onder meer voor het leiden van een opstand en misdrijven tegen de menselijkheid in de vorm van gevangenneming. Farao en drie van zijn medeplichtigen bevonden zich onder de gevangenen die in de nacht van 4 op 5 juni 2014 uit de centrale gevangenis van Bukavu zijn kunnen ontsnappen.

Ook twee F.D.L.R.-leden konden weggkomen, onder wie de beruchte Kazungu, die veroordeeld was tot een levenslange strafdienst vanwege de vele wreedheden die hij tussen 2005 en 2007 in de streek van Kalehe (provincie Zuid-Kivu) heeft begaan. Het ging onder meer om misdaden tegen de menselijkheid in de vorm van verkrachting (inclusief seksuele slavernij), moord, foltering en willekeurige gevangenneming. Meer dan 400 slachtoffers hadden er toen mee ingestemd deel te nemen aan het proces.

"Niet alleen worden de slachtoffers nooit schadeloosgesteld voor de geleden schade en de materiële en sociale gevolgen op hun leven, maar bovendien is hun veiligheid na het proces niet gewaarborgd. Dat is onaanvaardbaar", vindt Héléne TRACHEZ, hoofd van de missie van AdZG in DR Congo.

AdZG maakt zich ook zorgen over de organisaties uit het maatschappelijk middenveld en de advocaten die getuigenissen verzamelen en de slachtoffers bijstaan tijdens de processen. De ontsnapping van misdadigers verhoogt bovendien de onveiligheid voor de bevolking en de onstabiliteit in de regio.

Deze massale ontsnappingen zijn dikwijls het gevolg van de zeer slechte gevangenisomstandigheden in DR Congo. Er is in de strafinstellingen een schrijnend gebrek aan opgeleid en betaald bewakingspersoneel en de bezettingsgraad van de gevangenissen is de grenzen van het redelijke ver voorbij. In de gevangenis van Bukavu, waar plaats is voor 500 personen, waren er op de dag van de ontsnapping 1.523 gevangenen aanwezig.

"De overbevolking in gevangenissen zet het gevangenispersoneel zwaar onder druk en verhoogt het ontsnappingsrisico. Het is echter zo dat de grote meerderheid van de gedetineerden zich in voorlopige hechtenis bevindt. De onwettige toepassing van de voorlopige hechtenis moet bestreden worden om de gevangenissen te ontlasten", zegt het hoofd van de missie van AdZG.

In het kader van een ondersteuningsprogramma voor de versterking van justitie in het oosten van de DRC ("Programme d'Appui de Renforcement de la Justice à l'Est", PARJE - Uhaki Safi), steunt AdZG de advocaten van de balies bij het in orde brengen van de dossiers van personen die onwettig in voorlopige hechtenis geplaatst zijn.

"Dankzij het Bureau voor Gratis Consultaties van de balie in Bukavu werden in de voorbije tien maanden van de 216 beklaagden die rechtsbijstand kregen 55 onwettig opgesloten personen, waaronder 16 vrouwen en 11 minderjarigen, vrijgelaten. Dat soort werk moeten we verderzetten en we moeten de personen die er niet thuishoren uit de gevangenissen halen. We denken aan beklaagden die wachten op een vonnis voor kleine vergrijpen en van wie de vrijlating geen gevaar vormt voor de openbare orde", zegt H. Trachez.

AdZG roept de Congolese overheid op alles in het werk te stellen om de veiligheid te verzekeren van de slachtoffers en getuigen op processen, die zichzelf in gevaar brengen voor het algemeen belang. AdZG doet ook een oproep voor een beter gevangenisbeleid, dat tot stand moet komen met de steun van internationale institutionele donoren. "Dit beleid is zeer belangrijk om de uitvoering van rechterlijke beslissingen te garanderen. In die zin draagt het bij tot de veiligheid van het gevangenispersoneel, de bij het proces betrokken partijen en de bevolking. Het is een kritieke schakel in de strijd tegen straffeloosheid", besluit het hoofd van de missie van AdZG.

Contact: Gilles Van Moortel, Advocaten Zonder Grenzen
gvanmoortel@asf.be - +32-2-223.37.06 - Gsm : +32-478-44.82.19